

KOROŠEČ

Uredništvo in upravništvo v Velikovcu.

List izhaja vsak torek na dveh in vsak petek na štirih straneh.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrletno 3 K.

Velikovec, 12. decembra 1919.

Cene inseratov: enostopna petivrstna ali nje prostor 40 vinarjev. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad 10 objav popust.

Kako je v Zgornjem Rožu.

Da smo živeli v Zgornjem Rožu z Nemci v tesni zvezi, tega pač nihče ne more tajiti. Kdor pa da je imel od tega dobiček, to smo Slovenci občutili na lastnem telesu. Koroški deželni zbor je skrbel samo za Nemce, za nas pa je le pletel bič ali gajzlo. Mi smo bili tisti, ki smo morali prehranjevati Celovčane in Beljačane. Zalagali smo jih s poljskimi pridelki, z jajci, maslom, s kokoši in z drvami. Vse to seveda po najnižjih cenah! Gospodje „purgarji“ so se šopirili po ulicah kakor purani, nas kmete pa so prezirali; kako so vihali svoje nosove, če so morali z nami govoriti. Radi jim verjamemo, da si želijo nazaj onih časov, ko so še prav poceni kupovali od nas živila, a nam drago prodajali svojo robo in nas še zraven hujskali drug na drugega, da so tudi njihovi „dohtarji“ kaj zaslužili. Celovčanom in Beljačanom smo polnili žepe, mi pa ubogi „vindišerji“ smo živeli slabše kakor gosposki psi.

Ker zdaj zaradi nemške trme ne smemo zahajati v Celovec in Beljak, so se Celovčani in „Blačani“ lotili ubogih kmetov iz Zilske, Kanalske, Glinske, Krške in Labodske doline. Revežem so že vse rekvirirali. Kar je pa bolj brihtnih kmetov, ti se zoperstavljajo in celo puntajo ter pravijo, da ne priznavajo koroške deželne vlade, ki nima pravice, da bi jim kaj rekvirirala. Kdo bi se temu čudil? Saj jim hoče vlada rekvirirati poljske pridelke, živino, zabelo in sploh vse,

kar potrebuje kmet zase in zvojo družino.

Celovška vlada, ki zaukazuje rekvizicije, dobro ve, da dela kmetom krivico in da je to nevarno. Zato pa je romala iz Celovca v Špital, iz Špitala v Šent Vid, od tam pa v Volšperk. Kmetje pravijo, da jih Celovec in Beljak čisto nič ne brigata. Zadržuje jim, da morajo skrbeti za mestno gospodo v Št. Vidu, Špitalu, Št. Andražu, Volšperku in v drugih mestih. Celovčani in Beljačani naj si poiščejo kmetov v deveti deželi. Kako mislijo kmetje o rekvizicijah, je razvidno tudi iz tega, da so rekvizicijske komisije oborožene z bajonetti, ker bi jih sicer razkečeni kmetje razpodili ali pa celo pobili. V Zilski dolini je neki kmet zagrmel nad rekvizicijsko komisijo: Naš župan je pripeljal folkerverovce sem, k njemu pojte rekvirirat.

Vsega obžalovanja so vredni naši kmetje, katere je koroška vlada spravila v svoj jarem. Zato se pa ni čuditi, če v coni B celo nemški kmetje preklinjajo avstrijsko vlado in si želijo, da bi Jugoslavija zasedla vso Koroško.

Naša pravica samoodločbe.

Ugleden Slovenec iz cone B mi piše: „Neskončno bi mi bilo žal, če bi izgubili slovenske kraje iz cone B. Seveda ni bilo vse zlato, vendar imam tiste ljudi le rad! In pod drugo vlado in v drugačnih razmerah bi bili ti ljudje prav dobri. Kako se bodo tisti naši možje, ki so imeli takrat oblast

in moč, zagovarjali, ker niso prve dni novembra lanskega leta dali zasesti cele slovenske Koroške, kakor so Nemci v Beljaku in Celovcu sami pričakovali in želeli?“ —

Naša napaka, naš greh je bil, da smo se zanašali na pravicoljubnost antantnih držav. Bili smo prepričani, da moramo dobiti vse to, kar je našega. Nismo si mogli misliti, da bodo samoodločbo narodov tako malo spoštovali kakor pred sto leti Napoleon. Nihče ni niti sanjal, da nas bodo tako ogoljufali. Zdaj šele vemo, da bomo imeli le to, kar si sami priborimo. Vemo, da se smemo zanašati le na našo armado. Kakršno usodo ali srečo si bomo skovali, takšno bomo imeli. Svoje pravice si moramo priboriti — to je naša samoodločba, in te nam nihče ne more odvzeti. Naša pravica, naša sveta dolžnost je, da rešimo na Koroškem vse slovenske kraje, ki še niso pod Jugoslavijo. In kako naj jih rešimo? Če bi prišjo res kdaj do ljudskega glasovanja, tedaj bo naše orožje — glasovnica. Zmagati moramo v naši coni s tako večino, da bodo pozneje v coni B glasovali za Jugoslavijo tudi tisti, ki se doslej še niso odločili. Kdor bi torej na dan glasovanja ne storil svoje dolžnosti, je izdajalec svojega naroda, ropar naše koroške zemlje. Gorje takemu človeku! Njegovim otroci ga bodo preklinjali in pljuvali na njegov grob.

Avstrija sicer želi, da bi ne prišlo do ljudskega glasovanja, ker se boji, da bi ne izgubila še cone B. Pa vse ji ne bo prav nič pomagalo! Sami odločujemo o svoji usodi, o svoji sreči, če ne z glasovnico, pa z ognjem in mečem!

PODLISTEK.

Kje sta Gosinja vas in Mali Šent Vid?

(Konec.)

In krivi prerok „Reiβner“ je šuntal proti pravemu preroku ter je prerokoval, da po novem vodovodu ne bo tekla voda, ker so cevi speljane navzgor. Njegovo prerokovanje pa se ni uresničilo. Ko je pritekla po vodovodu prva voda, so izginile planke, s katerimi so omejeni ti kraji, in krivi prerok jo je popihal čez Krko.

Ostalo pa je nekaj ljudi, ki so žalovali za „Reiβnerjem“. Da bi pomagali ubogemu beguncu, so mu hoteli

pomagati s kakšno kravico, z ovci in s konjičkom. Krivi prerok pa ni imel sreče: Jugoslovani so vse to zaplenili in ubogi, zaslepljeni kmetiči so prišli ob kravice, ovčice in konja.

Ko je starček končal, sem mu dal deset kron, on pa mi je podaril tiste zelene bukvice „Kärntens Schicksalsstunde“. Pripomnil je še, da spadajo te bukvice med staro šaro, ker je ljudem, ki zapeljujejo koroško ljudstvo, ura že davno odbila. Naročil mi je tudi, naj pazim, da ne pridejo bukvice kakemu pametnemu Nemcu v roke, ker se je resno bati, da bi se zmešala pamet vsakemu pametnemu Nemcu, ki bi bral take oslarije.

Poslovil sem se od dobrega starčka ter se napotil v domovino. Kako pa sem se prestrašil, ko sem zapazil, da

sem bil pomotoma dal avstrijskih deset kron. Dobri starček se bo jezil; mislil bo, da sem podanik Nemške Avstrije, in zapisal me bo v svoje črne bukve kot človeka, ki nima nikjer kredita.

V Pratu na Dunaju se nahaja znano orjaškega (velikansko) kolo (Riesenrad). Za obiskovalce tega kolesa so napravljene na obroču steklene utice. Kolo se počasi vrti in na višini imajo obiskovalci lep razgled precej daleč naokrog. Pred kratkim so obiskali to kolo tudi zastopniki antante na Dunaju. Tej komisiji se približa neki žurnalist (časnikar) — ti morajo povsod svoj nos imeti zraven — in vpraša gospode, če ima ta obisk orjaškega kolesa tudi političen pomen. „Seveda“ — se odreže Francoz — „antantna komisija si hoče iz višine tega kolesa ogledati meje Avstrije!“

Še vedno ne morejo mirovati.

Mirovna konferenca v Parizu se zadnje dni sestaja k tajnim sejam. Odrediti se imajo ukrepi, ki jih je treba izvesti z ozirom na mirovno pogodbo. Listi pišejo, da namerava Foch zasesti Frankfurt in Hessen, če bi Nemčija ne bila voljna popustiti od svoje trdovratnosti.

Maršal Foch je priporočal, naj se Nemčija z novo vojno prisili, da izpolni mirovno pogodbo. Nota, ki naj se Nemčiji tozadevno odpošlje, naj ima značaj ultimata Antanta naj Nemčiji zagrozi, da bo takoj nastopila z orožjem, če se Nemčija nemudoma ne vda.

Razburljive vesti prihajajo iz Berlina tudi o čehoslovaški republiki. Čehoslovaki baje koncentrirajo v južni Moravski velike mase vojaštva, da na ta način obvarujejo Slovaško pred morebitnimi napadi s strani Madžarov. Čehoslovaki so mobilizirali vse vojaške obvezance do 32. leta. Te vesti so precej verjetne. Sicer pa tudi Madžari zbirajo svoje vojaštvo ob čehoslovaški meji.

Kolkovanje bankovcev.

Je še vedno nekaj neumnih ljudi, ki ne morejo razumeti, zakaj se jim je pri kolkovanju odtegnilo 20%. Hočemo jim to še enkrat pojasniti.

Med ljudmi je bilo preveč denarja. Več pa ko je denarja med ljudmi, manjšo vrednost ima. Če dobim za 1 K ravno toliko blaga kakor za 5 K, mi je pač vseeno, če imam v žepu 5 K ali pa samo 1 K.

Na tisoče in tisoče bankovcev je bilo že raztrganih. Te je vendar treba spraviti iz prometa; treba jih je zamenjati za druge. Ali pa zahteva kdo, naj bi naša država dala tiskati nove, da bi jih zamenjala s starimi?

Na stotisoče je tudi takih bankovcev, ki so neveljavno žigosani. Tudi te je bilo treba spraviti s pota, da se ne more dalje goljufati z njimi.

Preden se uredi valuta in se krone zamenjajo z dinarji, mora država natančno vedeti, koliko je pri nas starih bankovcev.

Dobro shranite potrdila, ker imajo isto vrednost kakor denar. Nekateri že delajo s potrdili mastne kupčije!

Gospodarske novice.

Čilski soliter.

Ustanovila se je delegacija proizvajalcev solitra za Jugoslavijo. Kmalu bomo preskrbljeni s čilskim solitrom, karerega je naše kmetijstvo med dolgotrajno vojno tako silno pogrešalo. Naša polja, naši travniki in vinogradi so popolnoma izčrpani in obubožani. Odtod slabe letine. Hlevskega gnoja povsod primanjkuje. Zato bo našim kmetovalcem kaj dobro došel čilski soliter, in to še posebno kot zanesljivo umetno gnojilo; saj so ga že prej radi uporabljali. (Poddelegat je dpl. agr. A. Jamnik v Ljubljani, Miklošičeva ulica št. 8.)

Zemenjava kron v januarju 1920.

Zadnje dni so pričele dohajati iz Pariza večje množine novih bankovcev. Koncem tega meseca jih bo gotovo že za 2 milijardi. Ako se bo ob kolkovanju izkazalo, da ni v prometu več kron nego se je računalo, se bodo meseca januarja kronski bankovci zamenjali za dinarje.

Dolgovi Nemčije.

Nemčija ima danes 212 milijard dolga. Samo obresti mora plačevati vsako leto 20 milijard.

Davek na vojne dobičke.

V kratkem izide posebna naredba (postava) o posebnem davku na vojne dobičke.

Kako zna Avstrija gospodariti.

Iz državnega proračuna, ki ga je dunajska vlada predložila parlamentu, je razvidno, da ima Avstrija od 1. julija 1919 do 30. junija 1920 stroškov 10,897.600 K, dohodkov pa samo 3,630 2 milijonov K. Primanjkljaj (deficit) znaša torej 7,267.400 K (7 in 1/4 milijarde).

Vrednost tujega denarja.

Vrednost tujega denarja, zlasti angleškega, francoskega in laškega je zadnja dva meseca zelo občutno padla.

Nemška podjetja v slovenskih rokah.

Delniška družba „Leykam“ je prodala svoje papirnice (fabrike za papir) v Vevčah, Goričanah in Medvodah slovenski delniški družbi, kateri stoji na čelu „Ljubljanska kreditna banka“. Pred svetovno vojno se je v teh papirnicah izdelovalo okroglo 1200 vagonov papirja.

V slovenske roke preideta tudi podružnica dunajske „Kreditanstalt“ in kemična tovarna v Mostah.

Železniški promet z Nemško Avstrijo.

Dne 8. t. m. se je pričel zopet redni železniški promet z Nemško Avstrijo. Iz Jugoslavije v Avstrijo in obratno (narobe) vozijo zopet vlaki tako, kakor so vozili pred začetkom kolkovanja bankovcev v naši državi.

Premalo žita.

Žita primanjkuje v vsej Evropi. Izračunali so, da primanjkuje v Evropi do prihodnje žetve samo pšenice za 200 milijonov meterskih centov. Zedinjene države v Ameriki bodo poslale v Evropo 100 milijonov centov pšenice.

Prehrana Dunaja.

Vsi nemški listi pišejo, v kaki strašni stiski se nahaja Dunaj, ker nimajo ljudje kaj jesti. Avstrija je prosila Italijo, naj ji proda 3 milijonov kg žita, Nemčijo pa, naj ji posodi 10 milijonov kg žita.

Madžarom ne damo živil.

Angleški poslanik na našem dvoru v Belgradu je obiskal našega ministrskega predsednika Davidoviča in ga prosil, naj naša država preskrbi živeža prebivalstvu Avstrije in Madžarske.

Davidovič pa mu je odgovoril, da naša država noče pošiljati živil Madžarom, dokler madžarska vlada ne bo kaznovala tistih roparjev, ki so pred nekaj dnevi napadli naše obmejne straže v Prekmurju.

Trgovska pogodba s Češko.

S Češko smo sklenili nov trgovski dogovor. Čehi nam bodo dali 1100 vagonov sladkorja. Za vsak kg sladkorja dobijo od nas 3 in pol kg pšenice. Za nadaljnjih 400 vagonov sladkorja zahtevajo Čehi, da jim damo za vsak kg sladkorja 1 kg mesa žive vage. Za vse izvožene predmete iz našega kraljestva mora plačati čehoslovaška država pristojbine po izvoznih tarifih. Minister Kristan bo odpotoval zaradi tega trgovskega dogovora z Dunaja v Prago.

Dopisi.

Kapla na Dravi. Zadnjič ste se pristoževali v dopisu iz Bistrici v Rožu, da niso tu gostilničarji naročeni na „Korošca“. Bil sem po opravkih v Kapli in prepričan sem se, da je tam v tem oziru še slabše nego pri nas. V ondotnih gostilnah nisem pogrešal le „Korošca“, temveč slovenske liste sploh. Pravilo se mi je, da se je hotelo dati nekemu gostilničarju v Kapli, kateri se šteje za žavednega Slovenca, zastoj slovenske časopise, pa jih ni maral. In v to gostilno zahajajo sami Slovenci! (Sram jih bodi! — Ured.)

Rožek. Naši ljudje iz cone B tožijo, da ne dobivajo niti tistega blaga, ki bi ga po vsej pravici morali dobivati na karte. Sestradani in oslabei prihajajo v Jugoslavijo in tožijo: „Prišel sem čez demarkacijsko črto, da bi se pri vas najedel in da bi dobil nekaj živil, ki jih ponesem svojim ljudem“. Če te uboge ljudi pomilujemo, potem zabavljajo čez Avstrijo, rekoč: „Že med vojno smo dosti trpeli in stradali. Stara Avstrija nas je slekla do golega, čeravno smo ji žrtvovali svoje najboljše sinove. Zdaj pa prihajajo k nam pijavke iz Beljaka in Celovca, da bi nas izsesali do zadnje kaplje krvi. — Ponujajo nam svoj avstrijski denar, pa kaj naj počnemo z njim, ko pa nima nobene vrednosti! — Dunajski parlament je sklenil, da bomo morali tudi mi oddati kakih 60 do 80 procentov svojega premoženja. Kaj bo potem ostalo nam in našim otrokom?!“

Nekateri naših ljudi, ki živijo v coni B, se tolažijo, da jim bo Avstrija namesto posestva vzela rajši pohištvo, kmetijske stroje, razno orodje itd. Seveda se tolažijo s tem samo taki ljudje, ki ne znajo sami misliti in jih zato vsak cigan lahko nafarba. Pustimo jim to zadnje upanje! Kdor se potaplja, zgrabi tudi za slamnato bilko, da bi se rešil. Kar je pa v coni B pametnih ljudi, ki znajo sami misliti in ki se razumejo kaj na politiko, se tolažijo s tem, da Jugoslavija nikdar ne bo dovolila, da bi njene sinove odirala Nemška Avstrija. Saj vendar nimamo svoje armade samo za parado!

Vetrinj. Kar smo pod Jugoslavijo, so se tudi v naši tovarni razmere zelo

izpremenije. Prvo, kar so naredili Jugoslovani, je bilo to, da so se delavcem zvišale plače. Deluje se pa še vedno na to, da bo imel delavec plačo, ki bo primerna njegovemu delu. Doslej je imel najboljši delavec samo 8 do 10 K na dan. To je nesramno izkoriščanje delovnih moči. Delavec je moral delati in s svojo družino stradati, da je bogatel kapitalist. Gorje delavcu, ki bi se bil med vojno pritoževal, da premalo zasluži! Lastnik tovarne ga je najprej pošteno ozmerjal ter ga potem priporočil nemški oblasti, da so ga poklicali k vojaku. Sedaj so pa drugi časi. Kdor dela, sme in mora zahtevati, da se ga za njegovo delo primerno plačuje.

Naša vlada je tudi preskrbela, da dobiva delavstvo cenejša živila.

Nihče ne more tajiti, da bi se bile delavcem že izpolnile vse upravičene zahteve. Ni pa daleč čas, ko bo delavec lahko zadovoljen s svojo usodo! Avstrija ne bo mogla nikdar tako skrbeti za svoje delavce, ker ima preveč kapitalistov in meščanov, a veliko premalo šivil.

Žihpolje. Dan 1. decembra, dan ujedinjenja Jugoslovanov, se je tudi pri nas obhajal prav slovesno. Ob 9. uri je bila slovesna sv. maša. Razen zahvalne pesmi so pevci zapeli tudi „Lepa naša domovina“. Sv. maše so se udeležili občinski odbor, krajevni odbor Narodnega sveta, poštno in železniško uradništvo, krajevna vojaška oblast, orožništvo, šolska mladina in precej drugih ljudi.

Po končani cerkveni slovesnosti smo se zbrali pri „Ureku“. Gospod Zakelšek je v izbranih, a jedernatih besedah proslavljaj našo armado, kateri se imamo največ zahvaliti, da praznujemo danes prvo obletnico osvoboditve. Drugi govornik, gospod Erbežnik, nam je opisal trpljenje naših bratov na Primorskem. V duhu smo ga spremljali na Gosposvet-sko polje, kjer je naš narod poslušal prisego svojih vojvod. Žalibog je danes ta za nas sveti kraj še v nemških rokah. G. Erbežnik je govoril vsem iz srca, ko je s povzdignjenim glasom zatrjeval, da ne bodo niti v Rimu niti na Dunaju mirno spali, dokler ne bo zadnja slovenska vas združena z Jugoslavijo.

Po končanih govorih je domači pevski zbor prèpeval lepe narodne pesmi.

Da smo narodni praznik obhajali tako slovesno, za to gre hvala v prvi vrsti gospodu gerentu J. Burju in gospodu Fr. Ravniku. Brzobjavko okrajnega glavarstva v Borovljah, naj obhajamo ta dan na kolikor mogoče slovesen način, smo prejeli šele 2. decembra!

Žvabek. (Miklavžev večer v šoli.) V ponedeljek, dne 5. t. m. smo imeli po lepi slovenski navadi prvič Miklavžev večer, in sicer v šoli. Kako težko smo ga pričakovali, o tem je pričala otrok in starišev polna šolska soba. V veži so sicer strašili kosmati parklji z dolgimi rogovi, a lepi angelček se jih ni prav nič bal: pridno je prinašal krasnemu sv. Miklavžu jerbas za jerbasom darov, ki jih je bil prinesel iz nebes. Vse to bo ostalo mladini v živem spominu in jo bo opominjalo k delu in lepemu vedenju. Sv. Miklavž je hotel obdariti tudi take otroke, ki niso pridni in jih ima sv. Miklavž zapisane v svoji črni knjigi, a parkelj tega ni dovolil.

Ves Miklavžev večer je prinesel vsem, ki so se ga udeležili, dosti veselja in čut spoštovanja do starih slovenskih šeg. Naj bi se ta lepa navada vdomačila, ker je res slovenska. Miklavž pa prosimo, naj nas prihodnje leto zopet obišče.

Pliberk. (Pojasnilo.) V 35. številki „Korošca“ z dne 5. t. m. se naš dopisnik pritožuje, da okrajno glavarstvo ne nastopa proti gospe Druschkowitsch, ki je širila prepovedane letake in liste. Informirali smo se v tej zadevi pri okrajnem glavarstvu v Velikovcu, ki pa doslej še ni dobilo nobene ovadbe zoper omenjeno gospo. Ovadba se je najbrže poslala okrajnemu sodišču v Pliberku. Uredništvo.

Prevalje. Tudi pri nas smo prav slovesno obhajali obletnico našega osvobojenja in bratskega združenja. V nedeljo, 30. novembra je zvečer igrala godba iz Leš. Pred občinsko hišo je g. župan Lahovnik v jedernatih besedah razjasnil pomen slavnosti. Sprevod se je nato pomikal od ljudske šole do kolo-dvora, od tam pa na Faro k starodavni lipi. Citalniški pevci so prav lepo zapeli pod vodstvom g. nadučitelja Horvata. V ponedeljek je bila slovesna služba božja.

V torek pa so se zbrali tukajšnji „Nemci“ in Lahji in so ponoči razgrajali ter vpili: „Živela Italija!“ Človek se mora res prijeti za glavo in se vprašati: „Ali smo res v Jugoslaviji?“ Par nemčurjev in Lahov se v zadnjem času obnaša prav nesramno. Nič nimamo proti poštenu nemški pesmi; nikdar pa ne bomo dopuščali, da bi se tu hajlalo in pelo izdajalske pesmi. Če bi se v Celovcu ali Gorici kak Slovenec upal storiti kaj takega, bi ga takoj zaprli ali pa celo obesili. In mi? Ali bomo z rokavicami božali take ljudi? Pozivljamo naše oblasti, naj skrbе za to, da se ne bo več dogajalo kaj takega!

Stari grad pri Ločah. Tukaj imamo samo enega nemškutarja. Vsi drugi smo poštenu in zavedni Slovenci. Vsak dan smo bolj veseli, da smo prišli pod Jugoslavijo. Ko so nas morali folk-verovci zapustiti, je bil naš nemčur tako žalosten, da je jokal za njimi. Mi smo pa hvalili Boga, da nas je rešil te druhalji. Zelo smo bili radovedni, kakšni morajo biti jugoslovanski vojaki; saj so nas Nemci tako strašili pred njimi. No, kmalu so prišli in prepričali smo se, da so prav poštenu fantje. Sedaj imamo Srbe tukaj. Tudi z njimi se prav dobro razumemo.

Nikdar nismo pozabili na Boga, zato tudi on ni pozabil na nas in nas je rešil Nemške Avstrije. Kako smo mu za to hvaležni! Saj stradati nam ni treba. Prej pa smo morali po skrivnih potih zahajati po moko itd. v Št. Jakob. Tudi naš nemčur je šel večkrat tja po moko. Doma se je pa lagal, da prodajajo Jugoslovani tisto moko, ki so jo vzeli Celovčanom. Njegova žena je meč, ki reže na obeh straneh. Jugoslovanom pravi, da je Slovenka; ko bi pa bili Lahji tu, bi gotovo trdila, da je Lahinja. Mi pa pravimo: Slovenci smo bili in Slovenci hočemo ostati!

Žitara vas. Podkupljeni agitatorji trosijo te dni ponoči v naši okolici različne nam Slovencem in naši državi skozi in skozi sovražne tiskovine v obliki

letakov, časnikov in knjižic v slovenskem in nemškem jeziku. Takoj na prvi pogled pa se prepriča vsakdo, da je njih vsebina ena sama velika in kosmata laž, ki kar curija od strupa. Sicer ni vredno, da se odgovarja na te pokveke, a javnosti hočemo pokazati, kako nizkih sredstev se poslužuje Nemška Avstrija, posebno Nemška Koroška.

Tako na primer veka in se duši eden izmed omenjenih letakov, da je Koroška nedeljiva celota. Slednji šolski otrok se takšni trditvi posmehuje, ker ve, da je že delj ko leto dni, odkar so zasedli Italijani velik del Koroške in da je nadalje ves južni del te celote za zmirom združen z Jugoslavijo. Kje je potem tista nedeljivost? Kvečjemu bi obstojala v tem, da bi celovška gospoda brez slovenskega Korotana tudi znanprej morala stradati. A to pa radi verjamemo. Mi bomo brez Celovca že živeli, a oni brez nas ne! Vemo, da nas čaka v Nemški Avstriji gospodarska in narodna smrt; zato pa veljajo naši glasovi le naši majki Jugoslaviji. Tudi to je grda neresnica, da se v letaku trdi, da se v Mežiški dolini — ker že pripada državi SHS rekvirira vse žito ter kmeto dajem moka le na karte. Z Mežiško dolino stojimo v tako ozki stiki, da smo dobro poučeni, kaj je resnica. Pri nobenem kmetu te pokrajine se pod jugoslovansko upravo ni rekviriralo niti eno zrno. Moke pa dobi vsakdo, kolikor je hoče — brez kart.

Nadalje se v teh letakih posebno zabavlja čez kolkovanje našega denarja ter se od ljudstva zahteva, naj si shrani ves nemški denar. Dotičnik, ki si upa kaj takega pisati, mora biti pač skrajno škodoželjen ali pa proketo zabit. Vsakdo, ki ima danes količkaj opraviti z denarnimi zadevami, dobro ve, da je prišel avstrijski denar v tujih državah ob vsako veljavo; jugoslovanski pa dobiva od dneva do dneva večjo vrednost. Potniki iz inozemstva nam potrjujejo to vsak trenutek. — Za tistih 20% denarja, kateri se nam pri kolkovanju zadrži, dobimo vendar pobotnico, katera se nam bo brez vsake izgube po ureditvi valute zamenjala v dinarje. Pobotnica je torej ravno toliko vredna kot denar. Sicer pa mi iz vsega srca pozdravljamo korak naše osrednje vlade v Beogradu, ker smo prepričani, da nam je le na ta način mogoče priti do vrednosti našega denarja.

Žalibog nam ne dopušča prostor, da bi priobčili še druge laži, katere trosijo Nemci med nas. Odgovorili bomo, če bo treba, na dan ljudskega glasovanja in tedaj jasno in odločno:

„Živela Jugoslavija!“

Dnevne novice.

Prestolonaslednik regent Aléksander je 2. t. m. došel v Pariz.

General Maister sprejet v našo armado. „Službene novine“ z dne 1. t. m. so priobčile ta-le ukaz: Na predlog našega ministra vojne in mornarice in po zaslišanju ministrskega sveta ukazujemo, da se sprejme v našo vojsko v činu generala Rudolf Maister. Naš minister vojne in mornarice naj izvrši ta

ukaz. V Beogradu, dne 28. novembra 1919. Aleksander s. r.

Vsakega Slovenca mora veseliti, da znajo tudi v Belgradu ceniti izredne zasluge, ki si jih je pridobil general Maister za osvoboditev Štajerske in Koroške.

Velikovec. Izkaz daril. Za božičnico v prid šolski mladini so darovali: á 2050 K: g. general Maister; á 100 K: gg. Mencin, Smola, hranilnica; á 50 K: gg. Amalija Kaki, Korent; á 30 K: gg. dr. Dolar, dr. Kandare, Roth; á 21 K: g. Mauhler; á 20 K: gg. Orehek, Rojnik, Majdič, Arko, Čuš, Kolšek, Mauhler, Pušnik, Robar, Čarf, Baumgartner, dr. Petek, Kobar, Perkonigg; á 16 K: gg. Scherzer; á 15 K: g. Kulterer; á 12 K: gg. Rumbola; á 10 K: gg. Spendal, Benke, Jobst, Giendl, Medved, Atzwanger, Schneeweiß, Strauss, Tschebul, Kanduth, Riepl, Neimenovan, Nagele, Hribernig, Pleschitschnigg, Dobronig, Messner, Hribar, Čemer, dr. Schmidinger, Korent, Korent, Kotnik, Pogačnik, Wank, Pavlik, Korak, Železnik, Poličar, Pogatschnigg, Fuger, Sušnik, Vil, Eiselt, Ankerst, Svikašič, Poljanec, Kaki, Rutar, Hackl, Seibic, dr. Dobaj, Pfundner, Bürger, Neimenovan; á 6 K: gg. Švikašič, Banič, Ručigaj, Seibic, Winkler, Herzele, Wenger; á 5 K: gg. Jurca, Valentinič, Divjak, Trupej, Gröbl, Metlika, Sterger, Skitek, Ringl; á 4 K: gg. Kolloros, Schlögl, Verhounig, Albrecht, Pintarič, Korn, Kvančnik, Lederer, Korešnik, Grešovnik, Kändler, Komac, Potočnik; á 3 K: gg. Neuman, Rabitsch, Arnold; á 2 K: gg. Pelko, Marolt, neznan, Rannetsberger, Semen, Jamšek, Nabrgoj, Hainšič, Hopfgartner, Steindler, Mettnig, Kranjc, Ulbing, Zechner, Lassnig; á 1 K: gg. Petritz, Pivk, Kočevar, Janc, Kenda; á 95 v. g. Paternost; g. Koschier 3 m blaga; g. Magnet šolske potrebščine.

Nadaljni izkaz sledi v prihodnji številki.

Požar. V Markgraf-Neusiedel na Nižjem Avstrijskem se je zgodila velika nesreča. V neki baraki, kjer je stanovalo nad 100 delavcev, je eksplodirala svetilka. Kmalu je bila vsa baraka v plamenu. Zgorelo je več kot 50 ljudi.

Velikovec. Z razpisom od dne 29. novembra 1919 je poverjeništvu za uk in bogočastje odredilo, da se v tem šolskem letu pričnejo na vseh šolah božične počitnice s 24. decembrom in trajajo do všteteja 6. januarja 1920.

Maršal Mackensen je bil doslej interniran (zaprt) v Solunu. Te dni pa se je povrnil v Nemčijo.

Jadovce pri Grabštanju. Dne 2. t. m. se je priženil semkaj v Hartlnovo hišo Šimen Deutschman, Rušev sin iz Male vasi pri Kamnu.

Velikovec. V sredo, dne 17. t. m. prirede mestna deška in deklinška šola ter tuk. meščanska šola božično šolsko slavnost, in sicer ob 2. uri popoldne v prostorih narodne šole v Št. Rupertu. V nedeljo, 21. t. m. se prireditev ponovi.

Politične novice.

Upori na Sedmograškem.

Na Sedmograškem (v Rumuniji) se je uprlo vojaštvo. En Bataljon se

je polastil vlaka ter se hotel odpeljati domov. Ukrotili so ga samo na ta način, da so razdrli železniško progo. Vlak je skočil s tira. Več vojakov je smrtno ranjenih.

Ljudsko glasovanje na Madžarskem.

Večina Madžarov je za to, naj bi bila Ogrska kraljevina. Ker pa so nekateri za republiko, je mirovna konferenca sklenila, naj se vrši ljudsko glasovanje, tako da bo ljudstvo samo odločilo, če hoče imeti kraljevino ali pa republiko.

Revolucija v Rumuniji.

V Rumuniji se revolucija vedno bolj širi.

Lahi napadli Francoze.

Dne 6. t. m. so na Reki laški vojaki in civilisti napadli skladišče (magacin) francoske armade in ga izplenili. Vnela se je prava bitka, v kateri je bilo več francoskih vojakov mrtvih, mnogo pa ranjenih. Francoska vlada je zaukazala generalu Gurodu, naj s francosko armado zasede Reko.

Volitve na Madžarskem.

Na Madžarskem že pripravljajo volitve. Takih, ki imajo pravico voliti, je okrog pol milijona; med temi je polovica žensk.

Primešaj krmi Mastin!

Enkrat na teden primešaj krmi pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmlila, pa se primeša dvakrat na teden. Redilni prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, in ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prasiča ali vola da se bolje redi.

Ako se Mastin pri Vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina K 20:50 poštnine prosto na dom.

Mazilo zoper garje

(naftomazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpuščaje. Pri živini uniči garje. 1 lonček 6, po pošti 7 kron.

Lekarna Trnkóczy
Ljubljana, Kranjsko. Zraven rotovža.

Anton Lečnik, urar in zlatar v Borovljah priporoča svojo veliko zalogo ur v niklu, srebru in zlatu, uhanov, zakonskih prstanov, verižic, budilk in stenskih ur. Zlatnino in srebrnino kupuje po najvišji ceni.

Kupi „Drava“ Maribor.

Rezan les (smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov)
Tesan les (smrekov, jelkov, borov)
Okrogel les (smreka, jelka, bor, mecesen)
Bukov les (hlode od 25 cm debelosti naprej)
Drva (trda in mehka)
Stoječi les v gozdu
Smrekovo skorjo

kupi

vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba

M. O. Z.

v MARIBORU.

Kupi „Drava“ Maribor.

Naše prireditve.

Črna. Tukajšnja šolska mladina priredi dne 21. t. m. božičnico in šolsko veselico. Na vzporedu so razen igre „Pepelka“ petje, deklamacije in živa slika „Mlada Jugoslavija“. Ker je čisti dobiček namenjen v prid revni šolski mladini, se bodo preplačila hvaležno sprejemala.

K obilni udeležbi vlijudno vabi

Odbor.

Razglas!

Z dnem 15. oktobra se uvede pri kr. poštnem uradu Tinje dostavljanje poštinih pošiljatev po selskem pismonošu v sledeče vasi:

I. Okraj Homberk, Drač je, Gorča, Rako lje, Posluj, Hum, Dravski Dvor, Lačni breg, Lesinje, Dule, Almat, Lipje.

II. Okraj Tinjsko polje, Vabnja ves, Goriče, Dobrova, Zavha vas, Virna vas, Smihel, Lepa vas, Podgorje, Brankovca, Dol. vas, Drča, Ceroče, Krajcerjevo.

Dostavljanje se bo vršilo v obeh okrajih dnevno razen ob nedeljah.

Izjava.

Po trgu in okolici Železne Kaple se govori, da mi je zaračunal naš zdravnik g. doktor Küssel za enkratni obisk pol ure nad trgom znesek 300 K, kar je prav navadna laž. Resnici na ljubo in iz hvaležnosti do imenovanega gospoda moram izjaviti, da mi je okr. zdravnik g. dr. Küssel zaračunal za navedeni obisk in še zdravila samo 30 K. (trideset kron).

Železna Kapla, dne 2. decembra 1919.

Franc Piskernik (Kunde).

Ženitna ponudba.

Mlad trgovec (28 let) na Koroškem se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično, ki je izurjena v trgovski stroki in ima vsaj 30.000 K premoženja, s katerimi bi bilo mogoče razširiti trgovina.

Samo resne ponudbe s sliko pod „Živahno št. 536“ na uredništvo „Korošca“.

Išče se

mežnar in organist
za Rožek (Koroško).

Nastop službe takoj. Prednost imajo rokodelci, zlasti krojači in črevljarji, ki bi imeli tu dovolj zaslužka. Službene razmere naznanja župnijski urad Rožek (Koroško). Za odgovor je prilagati pismu znamko za 30 v.

Spretna šivilja.

išče mesto kot pomočnica. Nastop takoj, dlača po dogovoru. Naslov pove upravništvo „Korošca“.